

Dosarul nr. 2ra-1556/2022
2-20041489-01-2ra-26102022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (O. Parfeni)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (L. Pruteanu, I. Țurcan, Iu. Cotruță)

Î N C H E I E R E

14 decembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecători

Dumitru Mardari
Mariana Pitic
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Vera Iliina,
reprezentată de avocatul Vitalie Malai,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de
Cooperativa Pomilegumicolă „Bostancea” împotriva Verei Iliina privind încasarea
datoriei,

împotriva deciziei din 21 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 06 aprilie 2020, CP „Bostancea” a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Verei Iliina cu privire la încasarea datoriei, a dobânzii de întârziere și a
cheltuielilor de judecată.

În motivarea cererii de chemare în judecată reclamantul a indicat că, în baza
contractelor de vânzare-cumpărare nr. 4421 și nr. 4423 din 19 octombrie 2007, nr.
15129 și nr. 15132 din 27 decembrie 2007 înregistrate la OCT Chișinău cu nr.
cadastral xxxx, nr. xxxx, nr. xxxx, nr. xxxx, pârâta, Iliina Vera deține cu drept de
proprietate privată în CP „Bostancea” patru loturi pomicole cu suprafața de 0,06
ha, 0, 09 ha, 0,08 ha și 0,075 ha.

A invocat că potrivit pct. 4.2 din statutul CP „Bostancea”, pct. 13 alin. (4) din
Hotărârea Guvernului nr. 629 din 13 noiembrie 1991, membrul cooperativei
indiferent de proprietatea asupra pământului este obligat să achite la timp
cotizațiile de membru stabilite de către adunarea generală. Cotizația de membru
stabilită de adunarea generală a CP „Bostancea” constituie 30 de lei pentru un ar de
pământ.

A relatat că, Iliina Vera, care este membru al cooperativei, nu și-a onorat
obligațiunile prevăzute de statutul cooperativei, cu rea-credință și neîntemeiat se
eschivează și refuză să achite cotizația stabilită.

La 15 august 2019, CP „Bostancea” a expediat pârâtei o notificare prin care i-
a solicitat achitarea datoriei acumulate pentru anii 2015-2019, însă plicul a returnat
de oficiul poștal cu mențiunea „nereclamat”.

A solicitat CP „Bostancea” încasarea de la Vera Iliina a sumei de 4 642,50 de

lei, a dobânzii de întârziere egală cu rata de refinanțare a BNM plus 9% și cheltuielile de judecată inclusiv taxa de stat în sumă de 270 de lei și 10,95 de lei pentru expedierea notificării.

Prin încheierea din 27 octombrie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, a fost respinsă cererea reprezentantului CP „Bostancea”, Rotaru Nicolae cu privire la repunerea în termen.

A fost admisă cererea pârâtei, Vera Iliina cu privire la excepția de tardivitate. Cererea de chemare în judecată depusă de CP „Bostancea” împotriva Verei Iliina cu privire la încasarea datoriei în sumă de 1 857 de lei, solicitată pentru perioada anilor 2015 – 2016 și a dobânzii de întârziere în sumă de 2161,01 de lei, solicitată pentru perioada 03 ianuarie 2015 – 31 decembrie 2016, a fost respinsă ca tardivă.

Prin hotărârea din 27 octombrie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de CP „Bostancea” împotriva Verei Iliina cu privire la încasarea datoriei, a dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată, ca neîntemeiată.

În motivarea soluției instanța de judecată a invocat că, CP „Bostancea” a solicitat încasarea din contul Verei Iliina a sumei de 2 785,50 de lei ce reprezintă plata cotizației de membru, invocând prevederile statutului CP „Bostancea”. Potrivit pct. 4.2 din statutul CP „Bostancea”, anexat la materialele cauzei în formă incompletă, membrul cooperativei, indiferent de proprietate asupra pământului, este obligat să achite la timp cotizațiile de înscriere, cotizațiile de membru și cotizațiile cu destinație specială în volumul și termenul stabilit de către adunarea generală.

Astfel, instanța de fond a menționat că CP „Bostancea”, în conformitate cu prevederile art. 117 alin. (1) și 118 alin. (2) din Codul de procedură civilă, nu a anexat și nici nu a prezentat pe parcursul examinării cauzei hotărârea adunării generale, din care instanța de judecată ar putea constata și concluziona, mărimea cotizației de membru stabilită de către adunarea generală. Totodată, la materialele cauzei nu a fost anexat nici un act de evidență/verificare contabilă, care să demonstreze datoria pârâtei față de reclamant.

La 16 noiembrie 2021 CP „Bostancea”, a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 27 octombrie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, prin care a solicitat casarea hotărârii instanței de fond cu pronunțarea unei decizii noi prin care acțiunea să fie admisă integral.

Prin decizia din 21 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, s-a admis cererea de apel depusă de CP „Bostancea”.

S-a casat integral hotărârea din 27 octombrie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru și s-a adoptat o hotărâre nouă prin care cererea de chemare în judecată depusă de CP „Bostancea”, a fost admisă parțial.

S-a încasat de la Iliina Vera în beneficiul CP „Bostancea” datoria în sumă de 2 785,50 de lei și cheltuielile de judecată suportate în instanța de fond în sumă de 270 de lei cu titlu de taxă de stat și alte cheltuieli în mărime de 10,95 de lei, precum și cheltuielile de judecată suportate în instanța de apel în sumă de 202,50 de lei cu titlu de taxă de stat.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a invocat că Iliina Vera a obținut dreptul de proprietate asupra loturilor pomicole situate în CP „Bostancea”, în baza contractelor de vânzare-cumpărare încheiate cu foștii proprietari, care dețineau calitatea de membru al cooperativei or, pârâta, prin efectul legii a dobândit

calitatea de membru al CP „Bostancea”. Astfel, Iliina Vera are obligația de a achita plata cotizațiilor de membru, aceasta având calitatea de membru al CP „Bostancea”.

Totodată, colegiul a mai invocat că, Iliina Vera nu a prezentat nicio probă care să confirme încetarea calității de membru al cooperativei, la cererea personală sau prin excluderea din cooperativă. Drept urmare, în virtutea raportului obligațional, CP „Bostancea” este îndreptățită să solicite încasarea datoriei pentru plata cotizațiilor de membru, iar pârâta Iliina Vera urmează să își execute obligațiile ce îi revin în baza prevederilor statutului CP „Bostancea”.

A menționat Curtea de Apel Chișinău că constatările instanței de fond cu privire la faptul că nu a fost prezentat un act de evidență contabilă care are confirma existența datoriei Verei Iliina, sunt neîntemeiate or, obligația de plată a cotizațiilor de membru survine în temeiul art. 512, 514 din Cod civil, precum și în baza statutului CP „Bostancea”. Deoarece, acțiunea a fost depusă la 06 aprilie 2020, rezultă că pretențiile înaintate privind încasarea cotizațiilor de membru în sumă de 1 857 de lei pentru perioada anilor 2015 - 2016, sunt prescrise.

A reținut instanța de apel ca fiind întemeiată solicitarea CP „Bostancea” cu privire la încasarea datoriei la plata cotizațiilor de membru pentru anii 2017-2019 în sumă de 2 785,50 de lei. Astfel, solicitarea reclamantului privind încasarea dobânzii de întârziere este neîntemeiată și urmează a fi respinsă or, art. 619 din Codul civil permite încasarea dobânzii de întârziere în cazul în care creanța datorată este certă și scadentă, însă la caz, cerința de încasare a dobânzii de întârziere are caracter litigios.

La 11 octombrie 2022, Vera Iliina, reprezentată de avocatul Vitalie Malai, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel din 21 iunie 2022 prin care a solicitat casarea deciziei instanței de apel cu pronunțarea unei decizii noi de respingere a acțiunii.

În motivarea recursului a invocat că, afirmația instanței de apel precum că intimata este obligată să achite careva indemnizații deoarece a preluat calitatea de membru prin achiziția de loturi, este ilegală și neîntemeiată. La caz nu a fost prezentat nici un bilet de membru, cerere de aderare sau alte confirmări de asociere la această cooperativă. Orice obligație poate apărea doar în baza unui acord sau în prezentul caz în baza unei asocieri benevole.

A indicat recurenta că instanța de apel nu a dat nici o apreciere faptului că la materialele cauzei este anexat un înscris datat cu 07 noiembrie 1991 care dovedește faptul că sectoarele deținute de către recurentă sunt utile pentru cultivat și grădinit numai după efectuarea volumului mare de lucrări de pregătire.

A menționat recurenta că intimatul a prezentat doar selectiv pagini din statutul cooperativei fapt care nu i-a permis instanței de apel să facă referire doar la punctele ce convin recurentei.

Astfel, instanța de judecată ilegal a reținut faptul că recurenta nu a prezentat nici o probă care să confirme încetarea calității de membru al cooperativei la cererea personală sau prin excluderea din cooperativă.

La 27 octombrie 2022, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa participanților copia cererii de recurs depusă de Vera Iliina, reprezentată de avocatul Vitalie Malai, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f.d.140).

La 16 noiembrie 2022, CP „Bostancea” a depus referință la cererea de recurs

depusă de Vera Iliina, reprezentată de avocatul Vitalie Malai, prin care a solicitat declararea inadmisibilă a recursului.

Cu referire la termenul de declarare a recursului, instanța de recurs menționează că, Curtea de Apel Chișinău a pronunțat dispozitivul deciziei la 21 iunie 2022, decizia motivată a fost expediată participanților la proces la data de 25 august 2022 (f.d. 131).

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Astfel, instanța de recurs constată că Vera Iliina, reprezentată de avocatul Vitalie Malai, s-a conformat prevederilor legale, declarând recurs la 11 octombrie 2022, împotriva deciziei instanței de apel, în termenul stabilit de lege.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Examinând temeiurile recursului completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține, că examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei contestate or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod

flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicite admise (Golder împotriva Regatului Unit, p.38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), p. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, p. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, p. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (a se vedea Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de către Iliina Vera, reprezentată de avocatul Malai Vitalie, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 433 lit. a), 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de către Vera Iliina, reprezentată de avocatul Vitalie Malai.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecători

Mariana Pitic

Victor Burduh